

ПАСТАНОВА МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

30 лістапада 2022 г. № 110

**Аб устанавленні формы прапановы аб наданні
нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці
статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці**

На падставе часткі другой пункта 2 артыкула 90 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб культуры Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Устанавіць форму прапановы аб наданні нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці згодна з дадаткам.

2. Дадзеная пастанова ўступае ў сілу з 1 студзеня 2023 г.

Міністр

А.М.Маркевіч

Дадатак
да пастановы
Міністэрства культуры
Рэспублікі Беларусь
30.11.2022 № 110

Форма

**Прапанова аб наданні нематэрыяльнай
культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці**

*(назва нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці (нематэрыяльнага праяўлення творчасці чалавека,
элемента нематэрыяльнай культурнай спадчыны)*

(варыянты назвы, прынятыя ў канкрэтных супольнасцях, лакальныя варыянты)

1. АГУЛЬНЫЯ ЗВЕСТКІ АБ НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ						
1.1. Сучасны арэал бытавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці						
1.2. Супольнасць(і), група (групы) альбо асоба (асобы), якая(ія) звязана(ыя) з элементам нематэрыяльнай культурнай спадчыны і прызнае яго часткай сваёй культурнай спадчыны						
1.3. Кароткае апісанне нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці (да 500 слоў)						
1.4. Адметныя духоўныя, мастацкія і (або) дакументальныя вартасці, асноўныя ідэнтыфікацыйныя характарыстыкі нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці						
1.5. Параўнанне нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці з аналагамі, якія бытуюць на тэрыторыі адпаведнага гісторыка-этнаграфічнага рэгіёна, Рэспублікі Беларусь, а таксама замежных краін						
1.6. Пераемнасць элемента нематэрыяльнай культурнай спадчыны						
2. ФІКСАЦЫЯ НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ						
2.1. Від нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці (адпаведна артыкулу 69 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб культуры і артыкулу 2 Канвенцыі аб ахове нематэрыяльнай культурнай спадчыны, прынятай на трыццаць другой сесіі Генеральнай канферэнцыі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па пытаннях адукацыі, навукі і культуры ў г. Парыжы 17 кастрычніка 2003 года (далей – Канвенцыя) <i>(паставіць адзнаку насупраць адпаведнай характарыстыкі)</i>						
<table border="1"><tr><td>☐</td><td>Вусныя традыцыі і народная творчасць</td></tr><tr><td>☐</td><td>• Народныя легенды</td></tr><tr><td>☐</td><td>• Традыцыйныя гульні</td></tr></table>	☐	Вусныя традыцыі і народная творчасць	☐	• Народныя легенды	☐	• Традыцыйныя гульні
☐	Вусныя традыцыі і народная творчасць					
☐	• Народныя легенды					
☐	• Традыцыйныя гульні					

☐	• Казкі
☐	• Дыялекты, жаргоны
☐	• Народная паэзія
☐	• Вусная народная творчасць
☐	• Іменаслоўныя традыцыі
☐	• Традыцыйныя нацыянальныя формы звароту да людзей
☐	Выканальніцкія мастацтвы
☐	• Тэатр
☐	• Спевы
☐	• Музыка
☐	• Танцы
☐	Традыцыйныя цырымоніі
☐	• Абрады
☐	• Святы
☐	• Звычаі
☐	Светапогляд людзей, міфалогія
☐	• Пакланенне крыніцам
☐	• Пакланенне крыжам
☐	• Каталіцкія цырымоніі
☐	• Праваслаўныя цырымоніі
☐	• Змешаныя тыпы
☐	Выраб народных мастацкіх рамёстваў
☐	• Ткацтва
☐	• Ганчарства
☐	• Саломалпяценне
☐	• Металаапрацоўка
☐	• Валянне воўны
☐	• Дрэваапрацоўка
☐	• Інсітны жывапіс
☐	• Выцінанка
☐	• Выраб абутку
☐	• Выраб музычных інструментаў
☐	• Вышыўка
☐	• Іншыя народныя мастацкія рамёствы
☐	Традыцыйная ежа
☐	Уласныя геаграфічныя назвы (тапонімы)
☐	Іншыя нематэрыяльныя праяўленні творчасці чалавека
2.2. Форма ўвасаблення нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці (адпаведна артыкулу 70 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб культуры)	
<i>(паставіць адзнаку насупраць адпаведнай характарыстыкі)</i>	
☐	• Асобная нематэрыяльная культурная каштоўнасць
☐	• Комплекс нематэрыяльных культурных каштоўнасцей
2.3. Катэгорыя нематэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, якая прапануецца пры наданні статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці (адпаведна пункту 3 артыкула 96 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб культуры)	
<i>(паставіць адзнаку насупраць адпаведнай характарыстыкі)</i>	
☐	Катэгорыя «А» – гісторыка-культурныя каштоўнасці, поўная аўтэнтычнасць і дакладнасць якіх безумоўныя і нязменныя
☐	Катэгорыя «Б» – гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія поўнасцю або часткова адноўлены (зафіксаваны) на другасным матэрыяле ці аб'ектыўна з часам могуць змяняцца
2.4. Стан бытавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці ў сучасны перыяд (жыццяздольнасць):	
<i>(паставіць адзнаку насупраць адпаведнай характарыстыкі)</i>	
☐	развіццё ці распаўсюджванне
☐	па-ранейшаму захоўваецца ў сваім першапачатковым стане

	менш распаўсюджаны		
	пад пагрозай знішчэння		
	амаль знік, не функцыянуе ў жывым выглядзе		
2.5. Звесткі аб носьбіце(тах), які(ія) актыўна далучаны да практыкі перадачы (узнаўлення) нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці			
Прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі такое маецца)	Дата нараджэння	Месца пражывання	Род заняткаў, прафесія, месца працы і інш.
2.6. Звесткі аб пераемніку(ах), які(ія) актыўна далучаны да практыкі перадачы (узнаўлення) нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці			
Прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі такое маецца)	Дата нараджэння	Месца пражывання	Род заняткаў, прафесія, месца працы і інш.
2.7. Звесткі аб іншых членах супольнасці, менш уцягнутых, але якія таксама ўносяць уклад у практыку бытавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці, іх роля			
2.8. Поўнае апісанне нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці ў сучасны перыяд (ад 1000 да 2500 слоў)			
2.9. Арганізацыі, якія спрыяюць захаванню і перадачы нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці			
2.10. Мадэлі пераемнасці ў супольнасці, у тым ліку ў сям'і, ад пакалення да пакалення, праз установы			
2.11. Пагрозы (калі такія ёсць) для існавання і перадачы нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці			
3. НАВУКОВАЯ АПРАЦОЎКА НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ			
3.1. Гістарычныя звесткі аб паходжанні нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці, у тым ліку паводле звестак носьбітаў, аналізу этнаграфічных, літаратурных крыніц			
3.2. Кароткая характарыстыка гістарычных, прыродных, сацыяльна-эканамічных умоў і культурнага асяроддзя ў месцах бытавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці			
3.3. Матэрыяльныя аб'екты, звязаныя з практыкай бытавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці, у тым ліку вопратка, упрыгажэнні, традыцыйная атрыбутыка, рамесныя вырабы, інструменты, рытуальныя аб'екты, ежа			
3.4. Гістарычны арэал бытавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці (пры наяўнасці звестак)			
3.5. Аналіз прычынна-выніковай залежнасці нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці ў сістэме падобных культурных каштоўнасцей (аналагаў)			
3.6. Заключэнне па прычынна-выніковай залежнасці нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці і асноўных заканамернасцях яе развіцця			
3.7. Сацыяльныя і культурныя функцыі нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якія з'яўляюцца актуальнымі сёння для супольнасцей носьбітаў і спажывоў традыцый			
3.8. Мова альбо дыялекты, якія выкарыстоўваюцца падчас перадачы нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці			
3.9. Іншыя нематэрыяльныя праяўленні творчасці чалавека (калі такія ёсць), звязаныя з практыкай бытавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці			

4. МАСТАЦКАЯ АЦЭНКА НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ	
4.1. Суваднясенне з пэўнай стадыяй або стадыямі развіцця беларускага нацыянальнага і сусветнага мастацтва	
4.2. Інфармацыя аб стылявых або жанравых асаблівасцях нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці, храналогіі яе ўзнікнення і развіцця	
4.3. Інфармацыя аб элементах і дэталях, колеры і іншых адметных вартасцях, арэале бытавання і іншых характэрных рысах	
5. АБГРУНТАВАННЕ НЕАБХОДНАСЦІ НАДАННЯ НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ СТАТУСУ ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ	
5.1. Адпаведнасць крытэрыям для надання статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, вызначаным артыкулам 92 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб культуры	
5.2. Адпаведнасць патрабаванням Канвенцыі	
6. МЕРЫ, ЯКІЯ ПРАПАНОУЮЦА ДЛЯ ЗАХАВАННЯ НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ	
6.1. Меры і рэкамендацыі, якія прапануюцца для найлепшага захавання жыццядзейнасці элемента нематэрыяльнай культурнай спадчыны, каб ён не знік у будучым	
6.2. Меры, якія прапануюцца мясцовым выканаўчым і распарадчым органам для забеспячэння захавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці пасля ўключэння яе ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (адпаведна артыкулу 107 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб культуры)*	
6.3. Звесткі аб арганізацыі(ях), якая(ія) удзельнічаюць у захаванні нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці	
6.4. Звесткі аб удзеле носьбіта(аў) нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці ў яе захаванні	
6.5. Ацэнка носьбітам(амі) таго факта, што элемент нематэрыяльнай культурнай спадчыны будзе ўзяты пад ахову дзяржавы	
7. МАТЭРЫЯЛЫ ФІКСАЦЫІ, НАВУКОВАЙ АПРАЦОЎКІ І МАСТАЦКАЙ АЦЭНКІ НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ, ЯКІЯ АФАРМЛЯЮЦА Ў ВЫГЛЯДЗЕ АСОБНЫХ ДАДАТКАЎ	
Дадатак 1	Матэрыялы фотафіксацыі нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці (20–25 фотаздымкаў, на якіх павінны быць адлюстраваны найбольш характэрныя рысы гэтай культурнай каштоўнасці, якія перадаюць яе асноўныя настановачныя, выканальніцкія прыкметы, асаблівасці мастацкага афармлення, вопраткі і ўпрыгажэнняў носьбітаў нематэрыяльных культурных каштоўнасцей, традыцыйнай атрыбутыкі з пазначэннем назвы, месца, часу фатаграфавання і інфармацыі аб праваўладальніках)
Дадатак 2	Графічнае адлюстраванне арэала бытавання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці (у маштабе 1:200 000)
Дадатак 3	Відэазапісы (на электронным носьбіце)
Дадатак 4	Аўдыязапісы (на электронным носьбіце)
Дадатак 5	Згода супольнасці(ей), групы (груп) альбо асобы (асоб) на ўключэнне элемента ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь
Дадатак 6	Іншыя матэрыялы і ілюстрацыі ў выпадку неабходнасці больш поўнага прадстаўлення адметных вартасцей нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці, у тым ліку расшыфроўка аўдыязапісаў інтэрв'ю, тэксты песень, нотныя расшыфроўкі, рэцэпты, казкі, легенды, паданні, копіі публікацый, выданняў, прысвечаных элементу нематэрыяльнай культурнай спадчыны

8. РАЗМЯШЧЭННЕ ЗВЕСТАК АБ НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ, ЯКАЯ ПРАПАНУЕЦЦА ДЛЯ НАДАННЯ ЁЙ СТАТУСУ ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ, НА САЙЦЕ «ЖЫВАЯ СПАДЧЫНА БЕЛАРУСІ: ІНВЕНТАР НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ СПАДЧЫНЫ»**

Дата публікацыі на сайце «Жывая спадчына Беларусі: інвентар нематэрыяльнай культурнай спадчыны» (living-heritage.by)	
Дата і нумар рашэння Беларускай рэспубліканскай навукова-метадычнай рады па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны аб неабходнасці надання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці	
Дата і нумар пастановы Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь аб наданні нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці	
Шыфр у Дзяржаўным спісе гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (gossprisok.gov.by)	
Даты назірання нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці, звесткі аб стане яе бытавання пасля ўключэння ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь	

9. ЗВЕСТКІ АБ АСОБЕ(АХ), ЯКАЯ(ІЯ) ПАДРЫХТАВАЛА(ЛІ) ПРАПАНОВУ АБ НАДАННІ КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ СТАТУСУ ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЙ КАШТОЎНАСЦІ

9.1. Асоба(ы), якая(ія) прадстаўляе(юць) прапанову

Імя, імя па бацьку, прозвішча (калі такое маецца)	
Пасада і месца працы	
Адрас	
Тэлефон (працоўны, мабільны)	
E-mail	

9.2. Арганізацыя(ы), якая(ія) прадстаўляе(юць) прапанову

Назва	
Адрас	
Тэлефон	
E-mail	

9.3. Асоба(ы), якая(ія) ўдзельнічае(юць) у правядзенні фіксацыі, навуковай апрацоўкі і мастацкай ацэнкі

Імя, імя па бацьку, прозвішча (калі такое маецца)	
Пасада і месца працы, навуковая ступень, навуковае званне (калі ёсць)	
Адрас	
Тэлефон (працоўны, мабільны)	

9.4. Арганізацыя(ы), якая(ія) удзельнічае(юць) у правядзенні фіксацыі, навуковай апрацоўкі і мастацкай ацэнкі

Назва	
Адрас	
Тэлефон	
E-mail	

* Запаўняецца мясцовым выканаўчым і распарадчым органам.

** Запаўняецца адміністратарам сайта «Жывая спадчына Беларусі: інвентар нематэрыяльнай культурнай спадчыны».